

1. Miejscowość	ŻUCHLÓW	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	Niechlów	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI	historia cd., istniejące zagrożenia, postulaty konserwatorskie, bibliografia, źródła, materiały kartograficzne
3. Powiat	górowski		
4. Województwo	dolnośląskie		

Historia cd.: W pewnej odległości, na zach. od założenia pałacowo – folwarcznego, usytuowana jest zagroda nr 75, pochodząca z k. XIX w. z okazałymi obiektami gospodarczymi.

Przynależny historycznie do wsi *Ober Schüttlau*, rozległy zespół pałacowo - folwarczny, stanowiący dominantę przestrzenną w krajobrazie, ulokowany jest na wsch. krańcu miejscowości. Folwark rozplanowany nieregularnie wokół dużego, czworobocznego dziedzińca znajduje się po zach. stronie założenia. W płn. wsch. narożu podwórza posadowiony był obecnie nieistniejący pałac. Na wsch. od pałacu rozciągał się park. Aktualnie jest to teren zielony zagospodarowany ogródkami. W płn. wsch. i płd. wsch. obszarze parku współcześnie zlokalizowane zostały budynki mieszkalne. Zabudowania gospodarcze, pochodzą z k. XIX i pocz. XX w. W płn. pierzei podwórza zlokalizowany jest okazały budynek gospodarczy z przejazdem w środkowej części (nr 12 g-i). Po płd. stronie podwórza znajdują się dwa budynki gospodarcze o znacznych gabarytach flankujące południowy wjazd na dziedzińiec gospodarczy. Część historycznej zabudowy folwarcznej nie istnieje, zachowane obiekty znajdują się w złym stanie technicznym.

Na płn. -zach. od założenia, po przeciwnej stronie drogi przez wieś, na dz. nr 125. znajduje się późnośredniowieczne grodzisko.

Historyczną zabudowę wiejską tworzą, luźno sytuowane zagrody ulokowane przy drodze wiejskiej, z obiektami pochodzącymi z k. XIX, pocz. XX w. Są to budynki murowane o prostych, zwartych bryłach, opartych na rzutach wydłużonych prostokątów, kryte stromymi dachami dwuspadowymi, rzadziej naczółkowymi o pokryciu z dachówki karpieńki w kolorze ceglonym matowym. Elewacje budynków wykończone tynkiem albo ceglane.

Na terenie wsi zachowane są historyczne, kamienne nawierzchnie dróg i podwórzy

Na płd., w znacznym oddaleniu od siedliska znajdują się dwa cmentarze ewangelickie z II poł. XIX w. Cmentarz znajdujący się po zach. stronie Żuchłowa jest obecnie cmentarzem parafialnym.

Istniejące zagrożenia: rozbiórka historycznej zabudowy, przebudowa historycznych obiektów w sposób powodujący naruszenie ich tradycyjnych wartości, lokowanie nowych obiektów w obszarach i w sposób naruszający historyczną kompozycję oraz układ, w miejscach historycznie nieuzasadnionych, wprowadzanie zabudowy w obszary historycznie niezabudowane, w szczególności na teren dawnego parku i na zatyla działek, dogęszczanie zabudowy, budowa nowych obiektów w ahistorycznej formie, z zastosowaniem materiałów wykończeniowych i kolorystyki obcej lokalnej tradycji budowlanej.

Postulaty konserwatorskie: zachowanie i rewaloryzacja historycznej kompozycji i układu przestrzennego wsi, rozplanowania dróg, placów, przebiegu linii zabudowy, historycznych podziałów funkcjonalnych, prowadzenie działań i robót budowlanych w zabytkach i obiektach historycznych zgodnie z zasadami ochrony zabytków, w nowych obiektach kontynuacja lokalnej tradycji budowlanej w zakresie kompozycji przestrzennej lokalizacji, skali, gabarytów, rozplanowania, formy architektonicznej, zastosowanych materiałów wykończeniowych, zachowanie i utrzymanie historycznych dominant i wyróżników przestrzennych, w tym: nawsia, kościoła z plebanią i budynkiem gospodarczym, wiatraka – młyna, zespołów pałacowo– folwarcznych z relikami parków, grodziska, zagrody nr 75, historycznych kamiennych nawierzchni.

Bibliografia, źródła: Studium środowiska kulturowego Gminy Niechlów, M. B. Czyszczoń, D. Wiśniewska, E. Dymarska, Wrocław 2004,

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gm. Niechlów, Uchwała nr XXXVI/285/2017 Rady Gminy Niechlów z dn. 27.VII.2017, archiwum zakładowe DWKZ

Materiał kartograficzne

Messtischblatt – nr 4364 arkusz Schüttlau 1933 r.

Opracowanie załącznika:
(data i podpis)

sierpień 2024 r.

mgr Beata Basa Miodyńska

